

prof. Andrzej P. Florkowski
Wydział Fotografii
Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

**Recenzja dorobku artystycznego,
pedagogicznego i organizacyjnego doktora
Jarosława Klupsia sporządzona w związku
z postępowaniem habilitacyjnym
w dziedzinie sztuki plastycznych w
dyscyplinie sztuki piękne podjętym przez
Radę Wydziału Sztuki Mediów
Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu**

Dane osobowe

Pan dr Jarosław Klupś urodził się 5 września 1978 roku w Lesznie. Zgodnie ze swoimi zainteresowaniami podjął studia na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu (wcześniejsza nazwa Akademia Sztuk Pięknych w Poznaniu), gdzie ukończył licencjat z fotografii w roku 2003. Dyplom magisterski obronił w 2005 roku pracą *Odbicia*, której promotorem był prof. Piotr Wołyński. Konsekwentnie rozwijając swoją twórczość doprowadził do uzyskania stopnia doktora w roku 2011, także na UAP w Poznaniu. Promotorem pracy doktorskiej zatytułowanej *Aparat Melquiadesa* był prof. Piotr Kurka.

Zaraz po uzyskaniu licencjatu został zatrudniony na stanowisku laboranta w Katedrze Fotografii poznańskiej ASP (do roku 2005). Mając pozytywną ocenę swojej pracy przez przełożonych po uzyskaniu magistra został w wyniku konkursu asystentem prof. Witolda Przymuszały w Pracowni Propedeutyki Artystycznych Technik Fotografii. W 2011 roku uzyskał stanowisko adiunkta tej pracowni mającej już nową nazwę – 2 Pracownia Fotografii. Po dwóch latach w wyniku konkursu awansował na stanowisko kierownika ww. pracowni. W latach 2012 – 2016 prowadził też studia niestacjonarne

fotografii na Wydziale Komunikacji Multimedialnej UAP. Od 2016 roku pełni funkcję kierownika Katedry Fotografii UAP.

Od 2013 roku w Centrum Kultury ZAMEK w Poznaniu w Dziale Edukacji Artystycznej kieruje Pracownią Fotografii. W swojej karierze także prowadził szereg zajęć dydaktycznych w dziedzinie fotografii w szkołach prywatnych na terenie Poznania.

Ocena jakości i rozmiaru dorobku artystycznego

Po uzyskaniu stopnia doktora Jarosław Klupś zaprezentował szereg wystaw indywidualnych. Począwszy od **Photography is photography** w Galerii OKNO w Słubicach w 2013 roku (wraz publikacją katalogową), poprzez wystawę **Między egzekucją a reprezentacją** w Galerii MBWA w Lesznie w kolejnym roku (także z katalogiem), dalej prezentacją **Ławice** w Centrum Kultury ZAMEK w Poznaniu w 2014. W 2016 roku w radomskiej Galerii 58 przygotował wystawę **Safety**. W tym samym roku we Frankfurcie nad Odrą w Galerii Okno podczas Festiwalu LABIRYNT zaprezentował projekt **Aparat Melquiadesa**.

W okresie po uzyskaniu doktoratu wykonał cały szereg prac fotograficznych i obiektów. Wiele z nich było instalacjami site-specific. Prace te były także pokazywane na 25 wystawach krajowych i zagranicznych. Z obowiązku wymienię chociaż te ostatnie. Otóż w 2013 roku został zaproszony do wzięcia udziału w wystawie w Delmar Gallery w Sydney zatytułowanej **Ghosting Machine**. W New Mexico Museum w Santa Fe (USA) brał udział w prezentacji **Poetics of Light** w roku 2015. W tym też roku zaprezentował swoją pracę w Sidney Larson Gallery w Columbii (USA) w wystawie **Alchemical Ensemble: New Visions in Historic Photographic Process**.

Działalność organizacyjna

Mając możliwość poznania pracy kandydata przez cały Jego okres zatrudnienia na UAP mogę z całym przekonaniem stwierdzić, że Pan Jarosław Klupś jest bardzo dobrym i sprawnym organizatorem. Zaczynał od stanowiska laboranta, a obecni jest kierownikiem Katedry Fotografii. Na każdym swoim etapie wykazywał się pełnym oddaniem i zaangażowaniem swojej pracy. Myślę, że w mojej opinii Jego najważniejszym dziełem jest przeprowadzenie remontu pomieszczeń Katedry według autorskiej koncepcji sprawdzającej się do dzisiaj. Katedra dysponuje salami wyposażonymi w sprzęt najwyższej jakości zgodnej z najszerzymi wymogami współczesnej dydaktyki. To

on doprowadził do znakomitego projektu katedralnej biblioteki robiącej wrażenie na wszystkich odwiedzających.

Dr Jarosław Klupś jest głównym organizatorem nowej specjalności w Katedrze - fotografii edytorskiej (od 2018). Jest to nowa płaszczyzna edukacyjna, której główny nacisk jest położony na medium fotografii jako nośnika wyrazu artystycznego w formie książki. Studenci wykonują unikalne obiekty książkowe o niezwyklej formie wyrazu. Fotografia edytorska w założeniach dr Jarosława Klupsia nie ogranicza się tylko do tzw. photobook'ów. Obejmuje również publikacje na innych nośnikach medialnych, w tym także obrazu ruchomego.

Jako wieloletni kierownik Katedry Fotografii oraz kierownik studiów niestacjonarnych na naszym Wydziale wykonywał cały szereg odpowiedzialnych prac organizacyjnych i administracyjnych, często nie widocznych nawet dla najbliższych współpracowników.

Działalność dydaktyczna

Jako adiunkt w 2 Pracowni Fotografii w swej pracy dydaktycznej na całe spektrum zainteresowań fotograficznych. Począwszy od historycznych technik jak dagerotypy, kolodion, cjanotypia, po współczesne formy cyfrowej obróbki obrazu. Prowadzi zajęcia z podstaw fotografii, technologii fotografii, wybraną pracownię dyplomującą oraz warsztat ciemni analogowej. Osobną dziedziną dydaktyki jest jego pełne zaangażowanie organizację i prowadzenie zajęć ze studentami Erasmus'a i Study in English, gdzie fotografia jest bardzo popularna wśród naszych studentów zagranicznych.

Jako odpowiedzialny pedagog promował prace studentów na wystawach takich jak: *Proces* – Galeria Pauza, Kraków (2016); *Realistic travels*, Fotoplastikon, Poznań (2015); *Lapis infernalis*, Teatr Polski, Poznań (2014) + Galeria OKNO, Słubice (2014); *Poza program*, Muzeum Stanisława Staszica, Piła (2013). Na szczególną uwagę zasługuje organizacja dwutygodniowych warsztatów w Chinach we współpracy z Shanghai Normal University (2011) oraz podobne warsztaty zorganizowane w Poznaniu zatytułowane *Human surrounded*.

Opieka naukowa i artystyczna

W swej szerokiej działalności dr Jarosław Klupś pełnił funkcje promotora pomocniczego w przewodach doktorskich mgr Agnieszki Rayss (praca zatytułowana: *Do broni*, promotor prof. Piotr Wołyński) oraz mgr Pawła Kuli (praca o tytule: *Obraz kontrolny*,

promotor prof. Grzegorz Przyborek). Pełnił też funkcję promotora 3 prac magisterskich i 26 prac licencjackich.

Współpraca międzynarodowa

Na polu dydaktyki dr Jarosław Klupś podjął owocną współpracę z Ecole Nationale Supérieure Louis Lumiere w Paryżu oraz ze słynną szkołą fotografii w Arles. Wspólnie z kilkoma wyższymi szkołami europejskimi podejmuje kroki stworzenia międzynarodowej sieci edukacji fotografii artystycznej zakończonej dyplomem wspólnie wydanym przez to konsorcjum uczelni. Bierze udział we Francji w dorocznych sympozjach na temat edukacji fotografii na poziomie uniwersyteckim. W roku 2011 wraz dr Sławomirem Decykiem zorganizował w Skokach kolejne Międzynarodowe Warsztaty Fotograficzne *Profile* z udziałem szkół z Austrii, Anglii, Słowacji, Czech oraz Polski.

Działalność popularyzująca sztukę fotografii

Najważniejszym działaniem popularyzującym fotografię realizowanym przez dr Jarosława Klupsia jest jego inicjatywa i prowadzenie przez szereg lat wydawnictwa COMO – dwujęzycznego magazynu studentów fotografii UAP. Przez szereg lat, z powodu oczywistych ograniczeń, magazyn publikowany był w Internecie. Od czasu, kiedy uczelnia dysponuje własną drukarnią, wydawnictwo ma wersję drukowaną. Omawia ono najciekawsze prace studentów, często też zaprasza do prezentacji studentów i absolwentów innych uczelni oraz przybliża twórczość uznanych artystów. Całość prac edytorskich prowadzona jest przez studentów we współpracy z opiekunem Koła Naukowego Fotografii UAP. Pod kierunkiem dr Jarosława Klupsia ukazało 7 wydań po około 100 stron w latach 2011 – 2017.

Różnych form popularyzacji fotografii prowadzonych przez dr Klupsia jest cały szereg. Wymienię z obowiązku kilka: utworzenie i prowadzenie Pracowni fotografii w Centrum Kultury Zamek w Poznaniu od 2013 roku, prowadzenie kilkudziesięciu warsztatów, wystaw, wykładów i spotkań autorskich od 2011, prowadzenie wspólnie z Robertem Dornem cyklu filmowego *Kino wokół fotografii* w Nowym Kinie Pałacowym w CK Zamek od 2015, poszerzanie działalności Biblioteki Katedry Fotografii o publiczne wydarzenia promujące szeroko rozumianą fotografię oraz wiele, wiele innych form z tym związanych.

Ocena pracy habilitacyjnej

Przedmiotem oceny w postępowaniu habilitacyjnym są dwie realizacje dr Jarosława Klupsia. Pierwsza, **Ławice**, to instalacja site-specific eksponowana w południowo-zachodnich oknach Zamku w Poznaniu udostępniona widzom w okresie od 15 listopada 2013 do 5 września następnego roku, czyli przez 10 miesięcy. Druga jak pierwsza jest również instalacja site-specific przygotowana z okazji festiwalu OSTRALE Biennale for Contemporary Art w Dreźnie prezentowana w dniach od 28 lipca do 1 października 2017 zatytułowana jest **Inside is Outside**.

W pierwszej pracy Klupś wyszedł od swoich głównych zainteresowań, czyli idei pierwotnej rejestracji obrazu. Dotychczas zajmując się technikami historycznymi poczynając od dagerotypów w tym przypadku podjął dialog z przekazem wywodzącym się z camery obscury. Mając do dyspozycji 3 wielkie okna w cesarskiej klatce schodowej zamienił je na 36 samodzielnych kamer z prymitywnymi obiektywami z matówkami, jeśli można to tak określić. Otrzymał 36 obrazów widoku naprzeciwko zamku, każdy przesunięty o pewien kąt perspektywy. W każdym odwróconym obrazie widzowie mogli obserwować ruch uliczny przesunięty o chwilę. Rzeczywistość obserwowana z wnętrza, wymuszała refleksję wobec historycznego miejsca o bardzo złożonej i trudnej przeszłości jakim jest sama budowla zamku, a codziennością przepływającą „po drugiej stronie lustra”. Klupś wykazał się wyjątkowo unikalnym spojrzeniem i wykorzystaniem prymarnej zasady fotografii i włączenia jej do dialogu świata przeszłego oraz otaczającej nas chaotycznej codzienności. Praca jak widać była niezwykle wysoko oceniona proponując przedłużenie ekspozycji aż do 10 miesięcy.

Zainteresowana tą realizacją była Andrea Hilger, kuratorka drezdeńskiego OSTRALE. Na jej zaproszenie powstała kolejna praca przygotowana w starej rzeźni, miejscu obciążonym także tragiczną przeszłością. I w tym przypadku dr Jarosław Klupś wywiódł swój pomysł z dramatu tego wyjątkowego miejsca. Stara rzeźnia w czasie II Wojny Światowej była bowiem także obozem jenieckim ocalałym w czasie totalnego zniszczenia Drezna w lutym 1945 roku. Hasłem przewodnim ówczesnego OSTRALE było *re_form*. Precyzyjnie odnosząc się do zaproponowanego hasła, zrealizował camery obscury, które nie „patrzyły” na wprost, ale skierowane były dzięki lustrom na ściany tej budowli starając się ukazać przeszłość zapisaną w rozpadających się tynkach, destrukcji elementów architektury będącej świadkiem tamtych czasów. Unikalna konstrukcja tych

obiektów, kamer wystając na zewnątrz sprawiała wrażenie rzeźby doskonale komponującej się z architekturą zniszczonej budowli. Wewnątrz widz uczestnicząc w projekcji obrazów, stawał się badaczem czasu zapisanego w „powłokach” i elementach „podskórnych” obiektu. W moim przekonaniu jest to wyjątkowa realizacja site-specific we współczesnej sztuce.

Konkluzja

Po zapoznaniu się z szerokim dorobkiem artystycznym stanowiącym znaczny wkład w rozwój reprezentowanej dyscypliny artystycznej jak i udokumentowaną działalnością dydaktyczną i wielopłaszczyznową, wyjątkową aktywnością na polu popularyzacji sztuki Pana dr Jarosława Klupsia zgodnie z wymogami nałożonymi przez ustawodawcę zawartymi w art. 16 ustawy z dnia 14.03.2003 roku (Dz.U. z 2003 roku, nr 65, poz. 595, Dz.U. z 2005 roku nr 164, poz. 1365, Dz.U. z 2011 roku nr 84 poz. 455) z całym przekonaniem popieram nadanie tytułu doktora habilitowanego sztuki w dziedzinie sztuki plastyczne w dyscyplinie sztuki piękne przez Radę Wydziału Sztuki Mediów Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Florkowski

prof. Andrzej P. Florkowski

Poznań, 5.02.2020.